

LIETUVOS BANKO FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBA

Gyvybės draudimo bendrovių
vadovams

Pagal adresatų sąrašą

DĖL PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO RIZIKŲ GYVYBĖS DRAUDIMO SEKTORIUJE IR PREVENCIJOS REIKALAVIMŲ VYKDYMO

Lietuvos bankas, siekdamas nustatyti ir įvertinti gyvybės draudimo bendrovių sektoriaus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo (toliau – PP / TF) rizikas, atliko gyvybės draudimo bendrovių Lietuvos bankui pateiktų duomenų bei informacijos analizę (duomenų ataskaitinis laikotarpis – nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.). Atliktos analizės rezultatai 2020 m. III ketv. buvo pristatyti gyvybės draudimo bendrovių atstovams vykusiame atitikties susitikime.

Šiuo raštu norėtume atkreipti gyvybės draudimo bendrovių vadovų dėmesį į Lietuvos banko atliktos PP / TF rizikų vertinimo analizės rezultatus ir į tai, kad, vykdydamos veiklą, gyvybės draudimo bendrovės turėtų užtikrinti, kad pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika yra tinkamai nustatoma, vertinama ir imamasi tinkamų ir proporcingų priemonių šioms rizikoms valdyti.

Atkreiptinas dėmesys, kad yra tobulintinos gyvybės draudimo bendrovių vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūros, susijusios su individualiu klientų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimu. Remiantis gyvybės draudimo bendrovių pateiktais duomenimis, 59,64 proc. gyvybės draudimo sektoriaus klientų priskirtini prie mažos rizikos, prie vidutinės – 39,7 proc., o prie didelės rizikos priskirtina tik 0,66 proc. gyvybės draudimo sektoriaus klientų. Gyvybės draudimo sektoriuje dominuoja įprastas kliento tapatybės nustatymo būdas (99 proc. klientų ir 97,2 proc. išmokų gavėjų atvejais tapatybė nustatoma įprastu tapatybės nustatymo būdu), sustiprintas kliento ir išmokos tapatybės nustatymas taikomas tik 1 proc. išmokos gavėjų ir klientų gyvybės draudimo sektoriuje. Atsižvelgiant į analizės rezultatus, rekomenduotina gyvybės draudimo bendrovėms įvertinti, ar tinkamai taikomos kliento tapatybės nustatymo procedūros, o vertinant klientų keliamą riziką atsižvelgti į pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tipologijas, aktualias būtent gyvybės draudimo bendrovėms, įvertinant tiek teikiamų paslaugų (produktų), tiek kliento, tiek geografinės rizikos veiksnius.

Be kita ko, dauguma gyvybės draudimo sektoriuje veikiančių bendrovių pasižymi tuo, kad atlieka itin mažai vidinių tyrimų. Per ataskaitinį laikotarpį Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba iš gyvybės draudimo sektoriaus gavo 1 (viena) pranešimą dėl kliento įtartinės veiklos. Atkreipiame dėmesį, kad vidinių tyrimų rezultatai turi būti tinkamai dokumentuojami, o sprendimai neteikti pranešimų dėl įtartinės kliento veiklos taip pat fiksuojami. Taip pat rekomenduotina įvertinti bendrovėse organizuojamų dalykinių santykių ir operacijų stebėsenos procesų veiksmingumą, siekiant įsitikinti, ar stebėsenos scenarijai tinkamai pritaikyti gyvybės draudimo bendrovių veiklai.

Gyvybės draudimo sektoriaus rizikos veiksniai yra išskiriami ir Lietuvos Respublikos nacionaliniame pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime (toliau – NRV), kuriame nurodoma, kad gyvybės draudimo bendrovių sektorius yra linkęs pasikliauti bankų PP / TF prevencijos veiksmais, ypač lėšų šaltinių patikrinimais, nes lėšos yra gaunamos iš banko sąskaitų. Taip pat NRV nurodoma, kad kai kurios įmonės politiškai pažeidžiamus (paveikiamus) asmenis identifikuoja tik pagal kliento pateiktus duomenis, tačiau neturi sistemų kliento pateiktai informacijai patikrinti. Prašome atsižvelgti į NRV pateiktą rekomendaciją sustiprinti klientų pažinimo (angl. KYC) ir dalykinių santykių ir operacijų stebėsenos procesus bei užtikrinti lėšų kilmės tikrinimą.

Atkreipiame dėmesį, kad gyvybės draudimo sektorius, nors NRV įvertintas kaip keliantis vidutinę pinigų plovimo grėsmę, o teroristų finansavimo kaip mažą grėsmę keliantis sektorius, vis dėlto šis sektorius išlieka pažeidžiamas dėl galimų PP / TF grėsmių, todėl gyvybės draudimo bendrovės privalo imtis priemonių, padedančių tinkamai identifikuoti PP / TF rizikas, jas vertinti bei valdyti.